

Vergaderjaar 2023–2024

35 788

Kabinetsformatie 2021

AI

VERSLAG VAN EEN NADER SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 15 december 2023

De leden van de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving¹ hadden kennisgenomen van de brief van 19 september 2023², waarin de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat vragen beantwoordde over de stappen die zijn gezet op het dossier Eindhoven – Aken, alsook de verbinding Aken – Maastricht – Luik, waarover de Staatssecretaris de Kamer conform toezegging T03432³, eerder had geïnformeerd. De leden van de fractie van de **BBB** wensten de regering naar aanleiding hiervan een vervolgvraag te stellen. Het lid van de fractie van **OPNL** wenste de regering naar aanleiding van bedoelde brief eveneens een vraag voor te leggen. De leden van de fractie van **Volt** sloten zich bij de door de leden van voormelde fracties gestelde vragen aan.

Naar aanleiding hiervan is op 21 november 2023 een brief gestuurd aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat.

De Staatssecretaris heeft op 14 december 2023 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde nader schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving,
Dragstra

¹ Samenstelling:

Van Wijk (BBB), Kemperman (BBB) (*voorzitter*), Van Langen (BBB), Jaspers (BBB), Thijssen (GroenLinks-PvdA), Kluit (GroenLinks-PvdA), Crone (GroenLinks-PvdA), Janssen-van Helvoort (GroenLinks-PvdA), Martens (GroenLinks-PvdA), Klip-Martin (VVD), Meijer (VVD), Kaljouw (VVD), Rietkerk (CDA) (*ondervoorzitter*), Prins (CDA), Van Meenen (D66), Aerdts (D66), Bezaan (PVV), Nicolai (PvdD), Nanninga (JA21), Janssen (SP), Holterhues (CU), Dessing (FVD), De Vries (SGP), Hartog (Volt), Van Rooijen (50PLUS), Van der Goot (OPNL)

² *Kamerstukken I 2023/24*, 35 788, AH.

³ Toezegging T03432 ziet op een mogelijke versnelling van de realisering van het traject Eindhoven-Aken.

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR INFRASTRUCTUUR, WATERSTAAT EN OMGEVING

Aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat

Den Haag, 21 november 2023

De leden van de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 19 september 2023⁴, waarin u vragen beantwoordt over de stappen die zijn gezet op het dossier Eindhoven – Aken, alsook de verbinding Aken – Maastricht – Luik, waarover u de Kamer conform toezegging T03432⁵, eerder heeft geïnformeerd. De leden van de fractie van de **BBB** wensen de regering naar aanleiding hiervan een enkele vervolgvraag te stellen. Het lid van de fractie van **OPNL** wenst de regering naar aanleiding van bedoelde brief eveneens een vraag voor te leggen. De leden van de fractie van **Volt** sluiten zich graag bij de door de leden van voormelde fracties gestelde vragen aan.

Vraag van de leden van de fractie van de BBB

De leden van de fractie van de BBB vragen de regering of het wellicht mogelijk is om in het kader van de doelstellingen van het Mobiliteitsfonds; namelijk de bereikbaarheid van steden en regio's te verbeteren, de economische groei te ondersteunen en bij te dragen aan een duurzame toekomst naast de versnelling van het traject Eindhoven-Aken fondsen vrij te maken voor het laaghangend fruit, zoals de elektrificatie van de spoorlijn Weert-Hamont. Deze leden wijzen erop dat de heropening van deze lijn de bereikbaarheid van onder andere de Brainport regio vanuit België sterk zal bevorderen.

Vraag van het lid van de fractie van OPNL

Het lid van de fractie van OPNL merkt op een voorstander te zijn van de verbetering van de aansluiting op internationale HSL-treinverbindingen vanuit Eindhoven richting Duitsland (Düsseldorf en Aken) en richting België (Luik en Brussel). Dit lid vraagt de regering of het haalbaar is om het station Eindhoven in de toekomst als internationaal HUB-HSL-treinstation te positioneren.

De leden van de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag **binnen vier weken** na dagtekening van deze brief.

Voorzitter van de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving,
E. Kemperman

⁴ Kamerstukken I 2023/24, 35 788, AH.

⁵ Toezegging T03432 ziet op een mogelijke versnelling van de realisering van het traject Eindhoven-Aken.

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 december 2023

In antwoord op uw brief van 21 november 2023, ga ik in op de schriftelijke vervolgvragen van de leden van de fracties BBB en OPNL over respectievelijk de mogelijkheid voor het vrijmaken van fondsen voor onder andere Weert – Hamont – Antwerpen en de mogelijkheid voor een internationale spoorknoop Eindhoven Centraal. De leden van de fractie VOLT hebben zich aangesloten bij deze vragen.

De leden van de fracties BBB en VOLT hebben de regering gevraagd **«of het wellicht mogelijk is om in het kader van de doelstellingen van het Mobiliteitsfonds; namelijk de bereikbaarheid van steden en regio's te verbeteren, de economische groei te ondersteunen en bij te dragen aan een duurzame toekomst naast de versnelling van het traject Eindhoven-Aken fondsen vrij te maken voor het laaghangend fruit, zoals de elektrificatie van de spoorlijn Weert-Hamont»**.

Op dit moment is de budgettaire ruimte van het Mobiliteitsfonds vrijwel volledig benut. Dit komt onder andere door de toegenomen instandhoudingskosten, de hoge inflatie en een piek aan vervangingsopgaven. Hoewel de omvang van het Mobiliteitsfonds door dit kabinet is versterkt door extra structurele middelen vrij te maken voor instandhouding en extra middelen voor ontsluiting van woningbouwlocaties, is de langjarige infrastructurele opgave groot. De budgettaire ruimte die de komende jaren vrijkomt, is de komende jaren nodig om de reeds geplande investeringen daadwerkelijk te realiseren.

De coronacrisis en veranderd reizigersgedrag heeft extra druk op het Mobiliteitsfonds gezet. Zo is de Transitievergoeding OV uit het Mobiliteitsfonds gefinancierd. Daarnaast is door het veranderde reizigerspatroon en de hogere kosten de nieuwe HRN-concessie niet langer winstgevend. In plaats van een jaarlijkse ontvangst, is naar verwachting een subsidie nodig.

Het nieuwe kabinet zal daarom scherpe keuzes moeten maken over wat voorrang heeft, wat er versoepeld moet worden en wat bijvoorbeeld in tijd naar achter schuift. Nieuwe ambities, zoals Weert – Hamont – Antwerpen, kunnen niet zonder meer ingepast worden.

De leden van de fracties van OPNL en VOLT hebben de regering gevraagd **«of het haalbaar is om het station Eindhoven in de toekomst als internationaal HUB-HSL-treinstation te positioneren»**

Het station Eindhoven Centraal is van grote meerwaarde voor de zuidelijke regio. Niet alleen is het een centrale knoop waar vervoersstromen tussen provincie Limburg, West-Brabant en de Randstad samenkomen, ook ligt er potentie voor het aanbieden van internationaal spoor. Het opwaarderen van station Eindhoven Centraal als internationale knoop is een ambitie die past bij de ontwikkelingen en de groeikracht van de regio.

De afgelopen periode heb ik mij ingezet voor de eerste belangrijke stappen naar een internationaal treinstation Eindhoven Centraal. In het BO MIRT van 2022 heeft het kabinet € 125 miljoen vrijgemaakt voor de eerste stap van de spoorse opgave in de MIRT-Verkenning «OV-Knoop Brainport Eindhoven». Dit bedrag staat naast de € 727 miljoen die Rijk en regio

parallel hebben gereserveerd voor de bredere aanpak van de multimodale mobiliteitsopgave. Zo kan genoeg ruimte worden geboden aan het groeiende aantal reizigers met auto, bus, fiets en trein. Verder wordt er gewerkt aan de introductie van de IC Eindhoven – Düsseldorf en onder leiding van de provincie Limburg aan de IC Eindhoven – Aken in de dagranden. De gezamenlijk afgesproken stip op de horizon is en blijft een intercityverbinding via Eindhoven naar Aken.

Om de spoorse bereikbaarheid van de Brainportregio te vergroten en doorgroei van het nationale en internationale spoor mogelijk te maken, zijn meer aanpassingen op en rond station Eindhoven noodzakelijk. Het gaat daarbij onder andere om extra perronsporen en een vrije kruising ten oosten van Eindhoven zodat treinen elkaar onafhankelijk(er) kunnen passeren en de capaciteit op het spoor toeneemt. Bovenop de reeds gereserveerde middelen, en rekening houdend met het huidige prijspeil, is een extra budget van ruim € 900 miljoen nodig voor deze spoorse uitbreidingen op en rond Eindhoven centraal. Deze middelen zijn nog niet gereserveerd. Besluitvorming hierover is aan een nieuw kabinet. In de lopende MIRT-verkenning worden de benodigde maatregelen inhoudelijk nader uitgewerkt en wordt ook de raming geactualiseerd. Daarmee komt alle benodigde beslisinformatie op tafel.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
V.L.W.A. Heijnen